

Det kom ett brev till Samefolket

... från Uwe Kunze, en tysk man med rötter i Härjedalen som tidigare berättat om samiska händelser i Tyskland.

Här kommer en historia om en minnesskulptur av en samekvinna.

Namnlös samekvinna blev döpt efter 420 år

Efter att lisko Sára från Utsjoki med sin hustru Tuomi gjorde ett första besök på samekvinnans boplatz i den tyska skogen, följde min granne Nicke Fjällgren från Mittådalens sameby med.

Han var på väg till Australien och stannade i tre dagar hos oss i Kassel.

Under tiden fick vår samefru en minneskulptur med originalstorlek i brons. En kvinna i dräkt, med ett renhorn, sittande på en stenbänk.

Troligen finns inga andra skulpturer på samekvinnor.

Jag är glad över denna speciella hedersbevisning.

Men fortfarande hade vår nejte inget namn. Hon blev bortglömd under århundraden.

Vi tyckte att det behövdes ändras, efter 420 år måste hon ha ett namn igen.

Via Lappland-Initiative-Bremen hade vi tidigare fått kontakt med Nina Afanasjeva, Rysslands Kola-Sámi föreningens president från Murmansk och Lujávri.

Med hennes vännina Mani Kudrin, en ewenke, även renskötare, från chinesisk-sibirisk gränsområden hade hon kommit till oss i mitten av september 2003.

Vi blev återigen emottagna av hessen-läns lantråd Dr. Udo Schlitzberger.

I familjär krets blev det en märklig högtidsstund.

På historisk ställe, samekvinnans och renarnas boplatz, bjöd Nina och Mani de avlidna renarna näring och delade ut salt.

Därefter berättade Nina Afanasjeva med samekvinnan på samiska bland annat:

".... säkert har du varit en ung saemien nejte, då 1580, när du

Mani Kudrin och Nina Afanasjeva smyckar "Suvi Sára Áiná Ánn.
Foto: Günter Böttcher

tvingades flytta....

eller så blev såld från härskare till härskare... kanske hade du ingen rätt, ingen annat möjlighet... jag vet...det är en tårffylld tid om man måste bort från sin egen hembygd...

Du har fått mycket orättfärdighet, du hade stor hemlängtan....men nu, kära "áabpa, tjidjtjiejih aahka", har du ro och gör fred med dina sista grannar i din sista boplatz....din benstomme sover här i skogen, din själ har jubmeles nåd, men jag inbjuder ditt hjärta till ditt gamla hemland....vårt Sápmi. Välkommen åter....buerie baaiteme"

Nu fick samekvinnan fyra vackra namn: Suvi Sára Áiná Ánn.

Varje namn för en av fyra stater - Norge, Sverige, Finland och Ryssland.

Nina Afanasjeva och Mani Kudrin - två kvinnor med nästan likartad förfluten tid - en kildin-same och en ewenke med cirka 700 mils distans mellan hembygderna - bägge renfolkets barn, bägge från staten tvänsförflyttad, gav mycket kraft i handlingen och i samtalet.

För alla närvarande var det kännbart att det var ett stort medlidande och medkänsla för Suvi Sára Áiná Ánns öde.

Lantråd Dr. Schlitzberger slutade "dopet" med ordet: "vi har nu, kära Suvi Sára Áiná Ánn" förpliktelse att stärka minnet och förbindelsen till dig och ditt folk."

Förvaltningsmyndigheten i Hessen-läns distrikt Kassel-Land har planerat en samisk weekend på historisk ställe i september 2004.

Jag har kåtor, slöjd, renskin och material för att göra en utställning.

Vi har också bistånd från Bremens Lappland-Initiative. Men sannolikt finns här inga samer.

Kanske finns det en möjlighet att få gäster från Sápmi dessförinnan.

Vi visar gärna samekvinnans boplatz i vår skog.

UWE KUNZE

Vellmar/Tyskland och Álme-Gasjien-Johke/Sverige.